

Το βιολι του

Τετάρτη, 28 Νοεμβρίου 2012
5:00 μμ

10_19

Σημασια

Η ΦΡΑΣΗ "... και αυτός το βιολί του" σημαίνει παρ' όλες τις αντιρρήσεις, νουθεσίες και παραινεσίες αυτός εξακολουθεί να επιμένει και να επαναλαμβάνει τις αποψεις όπως ο βιολιστής εξακολουθεί να παίζει το βιολί του. Τα φιλοδωρήματα (όταν είναι χαρτονομίσματα λέγονται χαρτούρα) τους τα κολλούσαν στο κοκύτελο για λόγους επίδειξης. Ο βιολιστής συνέχιζε να παίζει μέχρι να λάβει την χαρτούρα. Ίσως αυτό δημιούργησε την φράση: αυτός [εξακολούθησε να παίζει] το βιολί του. Η φράση χαρακτηρίζει το πείσμα και την επίμονη κάποιου σε μια άποψη και ιδέα από την οποία δεν παραιτείται αν δεν δικαιωθεί.

Περισσότερα

<http://www.stougiannidis.gr/AENAON/ASY/78.pdf>

Παραλαγές

"... και αυτός το βιολί βιολάκι".

Είναι αφοσιωμένος στο βιολι του. Το υποκοριστικό βιολάκι τίθεται εδώ για να δηλώσει την αφοσίωση και ιδιαίτερη εκτίμηση στο όργανο του επαγγελματία του.

Σε άλλες περιπτώσεις ο υποκορισμός λέγεται για να δηλώσει την ελλειψη, την σπανιότητα: είπαμε το ψωμί ψωμάκι.

Τι μου τσαμπουνας εδώ περα

Τσαμπουνά ή τσαμπουνάω σημαίνει παίζω την τσαμπούνα (It. Zampogna samprognia, από το ελληνικό συμφωνία. Αναλογο προς τον αρχαίο ασκαυλο, τγκαιντα, ασκομαντουρα, νταγερης. Σημαίνει: τι επαναλαμβανεις μονοτονα τα ιδια και τα ιδια λογια, δικαιολογιες ή επιχειρηματα.

Κοπανάω

Λεω τα ιδια και τα ιδια. Ο ηχος του κοπανου είναι ιδιος και απαραλλακτος. Θυμιζει αυτό που βαραι το ταμπουρλο.

Βαρατε βιολιτζηδες

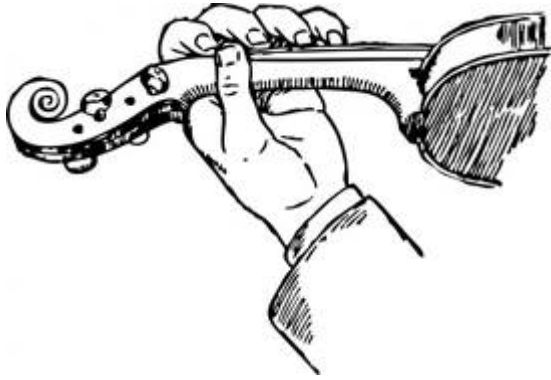
Εξακολουθηστε τον ιδιο μονοτονο σκοπο. Λετε παλι τα ιδια. Η ακαταλληλη λεξη "βαράτε" λεγομενη για εγχορδο είναι ανοητη. Λεγεται με την εννοια εξακολουθηστε μονοτονα τον ιδο σκοπο στο βιολι σαν να χτυπουσατε τα τυμπανα. Δηλαδη τιποτα δεν αλλαζει εξακολουθει η ιδια απαραδεκτη κατασταση.

Κατά συνεκδοχή τα βιολια, τα οργανα, τα παιχνιδια, τα σημάγματα είναι λεξεις που δηλώνουν το σύνολο των οργάνων μιας πανηγυριώτικης κομπανίας. Πβλ. παμε στα μπουζούκια.

Βλ. αναφ. [1](#) και [Ο χορός καλά κρατεί](#)

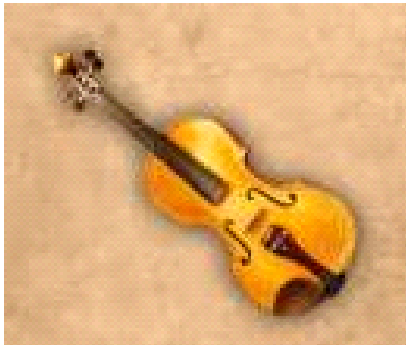
Εγκυκλοπαιδικα

Το βιολι είναι απαραίτητο στα πανηγυρια. Ο βιολιστής παίζει και συνηθως δεν ακουει λόγω του γενικότερου θορυβου. Στην πανηγυριωτικη κομπανια παίζουν και αλλα οργανα κασι θορυβος είναι εντονος. Πχ. Ταμπούρα, καραμουζες, τσαμπουνες, γγκαιντες.

Pasted from <https://www.google.gr/search?num=10&hl=el&site=img&source=hp&biw=1360&bih=598&q=fingering&og=fingering&gs_l=img.3...1763.6838.0.8100.9.7.0.2.0.0.320.1375.1j2j3j1.7.0...0.0...1ac.u2VPCBoiq2Y>

Καὶ φέρ' μου τὸ βιολοῦδίν μου τὸ κάλλειν μου παιχνίδιν,
νὰ κάμω μάνας νὰ σφαοῦν, κηρίτσια νὰ πιλλάνουν,
νὰ φέρω τὴν καλλίτερην 'ς τὴν κάμαραν τοῦ Μπέη.

[Violin](#)

Αναφορές

1

Βαράτε βιολιτζήδες

Εξακολουθείτε σαν να μην συμβαίνει τίποτε.

Οι βιολιτζήδες είναι πρωταγωνιστές στα λαϊκά πανηγύρια. Όσο βαρουν τα βιολιά ή οργανα ή παιχνίδια ή σιμάσματα, επικρατεί η γενική ευθυμία και το γλεντι.

Ο πανηγυράς, ο αντιστοιχός του αρχαίου χορηγοῦ, ή όποιος κολλάει την αναλογία "χαρτούρα" στο κουτελο των βιολιτζήδων, εκφωνεί και την εντολή "**βαράτε βιολιτζήδες**", συνοδευόμενη ίσως και από τον τίτλο του τραγουδιού της παραγγελιάς του. (πχ. Την Ιτία, το Παπακι, συννεφίασε ο Παρανασσός κλπ).

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ: (Καθ' έαυτόν.) Χιώτη μέτυσε' νά,
τζάκισε ποτῆρι.

ΧΙΟΣ: Ώχου!... (Πετᾶ τό καλπάκι του.)

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ: (Καθ' έαυτόν.) Μέτυσε, ᾶ τζάνουμ' νά,
πέταξε καλπάκι του. Χιώτη πριχοῦ μετύση εἶ-
ναι κομμάτι τρελό, σά μετύση κιόλας, ᾶρτίκ μπι-
τουῦν μπιτουῦν τρελό γένεται...

ΧΙΟΣ: Φέρτεν τά σιμάσματα.

ΑΝΑΤΟΛΙΤΗΣ: Τί τά πῆ σιμάσματα;

ΧΙΟΣ: Βγιολλιά, διαβόντρου γυιέ, λαγοῦτα... (Φω-
νάζει.) Ώχου!... καί φέρτεν τά γλίγωρις, φέρτεν τα...
(Συντρίβει ἄλλο ἔν ποτήριον.)

2086.167

Πανηγυρι στο Χελμό, στα 1958 με σιμάσματα

2

Νταγερές

Ορθότερον νταϊρές . Τύμπανον των βασκων* (sic), χειροτυμπανον, σειστρον.

Τουρκιστί daire . Κατά την Τουρκικήν ἔννοιαν και τμήμα διοικήσεως.²⁸¹

Το τουρκικό ρημα dair σημαίνει περιστρέφω πραγμα που με κάνει να πιστεψω ότι είναι κρουστο σαν ντεφι, το χειροτύμπανον που λέει ο Κουκκιδης στο 281

Πιθανοτάτα ο Κουκκίδης εγραψε βοσκῶν που ο δαιμων του τυπογραφείου μετέτρεψε σε "Βάσκων".*)

Στην ποιηση βρισκουμε τον νταγερέ στο « Τσιγγάνικο» του Κωστα Βαρναλη

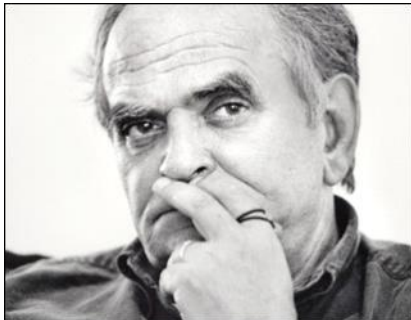

Βάρα γερά τόν νταγερέ, πιωμένε μου λεβέντη!
Κορδέλλα κόκκινη κρεμῶ στόν ἄγγριο ἐσέ ζουρνᾶ σου!
Φλουρι κολλῶ στό στήθος σου, ξυπόλυτη χορεύτρα!
στρογγυλοπαίζει σου ἡ κοιλιὰ κι ὁ κόρφος σου πετάει
τὰ μπρούνζινα γιορτάνια σου καί τὰ χοντροβραχιόλια.

Παίζει τὸ μαῦρο μάτι σου, μαργιόλικο, μεγάλο,
καί φέρνει ὁ λάγνος σου χορὸς τὴν πεθυμιὰ τῆς νύχτας!..

Κρασί ἄς μὴ παύσουν τ' ἄταχτα μουστάκια μας νὰ στάζουν!..
Ἔ σύ, πατέρα! Ἡ κόρη σου ἴποψε τὸ παθαμύθι
θὰ μοῦ εἶπει τὸ τσιγγάνικο πᾶ' στό προσκεφαλό μου!

Ο Λευτέρης Παπαδόπουλος πηρε τη λεξη από τον Βάρναλη και εγραψε το Βαρα νταγερέ που τραγούδησε η Χαρις Αλεξίου σε μουσική Αποστολου Καλδαρα στα 1973 (βυζαντινος Εσπερινος 11 τραγουδια σε στιχους Λευτερη Παπαδοπουλου).

Βάρα νταγερέ, βάρα νταγερέ
σαν το κύμα να χορέψω, σαν φωτιά μωρέ
κι όταν ζαλιστώ και ξεμυαλιστώ
μ' ένα αχ να ξεμπερδέψω απ' τον κόσμο αυτό

Βάρα νταγερέ, βάρα νταγερέ
να πλαντάξει ο πόνος μου μωρέ
γύπας η αγάπη και μου τρώει την καρδιά
σβήνω σαν ανθός στην αμμουδιά

Τι να πρωτοπείς, τι να πρωτοπείς
όταν μπλέκεις με μαχαίρια πάντα θα κοπείς
άιντε βρε παιδιά, φέρτε τσικουδιά
ρίχτε τσίπουρο στ' αστέρια να καεί η βραδιά

Βάρα νταγερέ, βάρα νταγερέ
να πλαντάξει ο πόνος μου μωρέ
γύπας η αγάπη και μου τρώει την καρδιά
σβήνω σαν ανθός στην αμμουδιά